

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO-KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W kwartale miesięcznie 1,20 zł z odroczonym przez pocztę 30 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonenci nie mają prawa żądać pozaterminowych dostaw gazet, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dalsze ogłoszenia redakcja nie odpowiada. Redakcja i administracja: ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252. — Redaktor przyjmuje od 10-12.

*Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!*

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lam.) 10 gr. za reklamy na str. 4-lam. w wiadomościach potocznych 50 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądownym ściąganiu należności rabat upada. Dla wszelkich spraw spornych właściwy jest Sąd w Wąbrzeźnie. Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Nr. 127

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub czwartek 29 października 1931 roku.

Rok XI

Wzrost zaufania do pieniądza własnego kraju

Chwilowe powstrzymanie wzrostu wkładów oszczędnościowych, jakie miało miejsce w Polsce przed paru miesiącami, minęło już dawno i — dodajmy — minęło bardzo szybko. Zaufanie do polskich instytucji bankowych i oszczędnościowych nie tylko powróciło dziś do dawniejszych rozmiarów, ale nawet poważnie wzrosło, wykazując tendencję dalszego wzrostu. Świadczy o tem, choćby statystyka wkładów oszczędnościowych P. K. O. w ciągu ostatnich miesięcy. Miesiące letnie, a więc czerwiec, lipiec i początek sierpnia br. wykazywały jeszcze niecałkowite ustalenie się wzrostu wkładów oszczędnościowych. Miało to swą przyczynę w zaburzeniach finansowych zagranicą, już bowiem wstrząs na niemieckim rynku finansowym wywołał w pewnych kołach społeczeństwa polskiego zaniepokojenie, które, na szczęście, jednak szybko minęło pod wpływem wykazanej przez walutę polską i instytucje finansowo-bankowe odporności. Drugie z kolei, poważniejsze zaniepokojenie opanowało pewne sery w pierwszych dniach kryzysu walutowo-finansowego w Anglii. Ale znów tak, jak i podczas krachu niemieckiego, bankowość polska i waluta polska wykazały swą siłę i zdrowe podstawy gospodarcze. Aż wreszcie zachwianie się kursu dolara amerykańskiego ostatecznie zadecydowało o wzroście zaufania do złotego polskiego i do bankowości naszej, nawet wśród tych sfer, które ponad interesy własnego kraju stawiały poprzednio własny egoizm. Ten to egoizm właśnie spowodował dawnych spekulantów różnych dykasteryj oraz różnorodnych ciulaczy t. zw. „pewnych” walut — do złotego polskiego i do papierów, opiewających na złote. Okazało się bowiem, że w obecnym kryzysie gospodarczym rozreklamowane dawniej waluty zagraniczne ugięły się pod presją wypadków na rynku finansowym, — podczas gdy złoty polski zwycięsko ten nacisk wytrzymał. Zgodnie z temi nastrojami zaczął się kształtować i stan wkładów oszczędnościowych i lokat bankowych. Po przekonaniu się o trwałych podstawach i o pewności naszej waluty, lokaty bankowe wróciły na swe miejsce, a wkłady oszczędnościowe zaczęły wzrastać.

W ciągu września br. wzrost wkładów oszczędnościowych w P. K. O., wyniósł 3½ miliona złotych, — w dniu 1 października rb. zaś suma wkładów tych w P. K. O. wynosiła ponad 292 miliony zł. Przyrost wkładów oszczędnościowych pochodzi z drobnych oszczędności, gdyż w ciągu września centrala i oddziały P. K. O. wydały 17 tysięcy nowych książeczek oszczędnościowych.

Ogółem oszczędzających na książeczki w samej tylko P. K. O. w dniu 1 października rb. było 722.291 osób.

Ten duży wzrost wkładów oszczędnościowych świadczy, że oszczędności lokowane w walutach obcych, bądź też

Kłamliwe napaści i strach przed prawdą

Kto ma możność czytać niemiecką prasę codzienną, ten przypomina sobie, że przed niedawnym czasem szła w niej wersja o jeńcu niemieckim w niewoli francuskiej, któremu po 15 latach pobytu w więzieniu francuskim i kolonjach karnych udało się zbiec i wrócić do kraju.

Przykład ten miał ilustrować rzekomo niehumanitarne postępowanie Francji wobec jeńców niemieckich, z jakim to zarzutem Niemcy b. często pod adresem Francji występowali. Na skutek interwencji Zjednoczenia b. Jeńców Wo-

jennych w Niemczech Ministerstwo Spraw Zagran. Rzeszy przeprowadziło zbadanie tej tajemniczej sprawy i stwierdziło co następuje.

Ludność miasteczka, dokąd ten tajemniczy jeńiec miał wrócić, nic na ten temat powiedzieć nie może, jako że pan Klocke (ów jeńiec) przebywa w Niemczech już od szeregu lat, że trudni się on żebranią i że był już 22 razy karany sądownie. Niema więc ani żdźbła prawdy w tej całej, jak się to pokazuje — zmyślonej historii.

Chcą bronić kraju!..

Zielonogóra (Dolny Śląsk). W ramach urządzanego tu ostatnio „Tygodnia na rzecz Niemców zagranicznych przez Niemców zagranicznych przez Verein für das Deutschtum im Auslande” wygłosił niejaki Helmut Kraft odczyt będący stekiem obelżywych i nahałnych napaści na inne narody. Dolny bieg Wisły np. znajdował się podobno przez 100 lat pod panowaniem niemieckim, Briand jest gadułą i prowadzi w

dalszym ciągu zaborczą politykę Ludwika XIV, itd. itd.

Mówca zakończył swoje przemówienie następującym zwrotem: „Gdy Ojczyzna będzie w potrzebie, może zaufać Niemcom, żyjącym zagranicą. Staniemy w szeregu, mąż przy mężu. Hańbiące pale graniczne, wbite w świętą ziemię niemiecką, muszą być wyrwane, by Ojczyzna nasza mogła znowu kwitnąć i rozwijać się.

Po wypadkach w Hiszpanji

Madryt. (Pat.) W rozmowie z dziennikarzami madryckimi nuncjusz zaprzeczył pogłoskom, jakoby został odwołany przez Stolicę Apostolską. Nie wyjedzie do Rzymu nawet dla złożenia raportu o sytuacji jaka się wytworzyła w Hiszpanji po uchwaleniu art. 24 Konstytucji. Dalszy pobyt nuncjusza w Madrycie wydaje się prawdopodobnym ze względu na to, że całkowity rozdział Kościoła od Państwa ma nastąpić dopiero w przeciągu dwóch lat, pozatem zaś opinia katolicka zaczyna organizować

się do walki legalnej na platformie rewizji obecnej konstytucji. Obecność więc nuncjusza wydaje się konieczną choćby dla utrzymania tej walki w ramach wskazań protestu, jaki Stolica Apostolska przesłała rządowi i podała do wiadomości katolików hiszpańskich. Hasło rewizji Konstytucji, obok progresistów Alcala Zamory, podnoszą również katalończycy, niezadowoleni z redakcji artykułów Konstytucji dotyczących Statutu Katalonji.

WIELKIE DESZCZE.

Sevilla. (Pat.) W Seville i okolicy padają od dłuższego czasu obfite deszcze,

w związku z czem poziom wody na Guadalquivirze szybko szybko podnosi się, grożąc wylewem.

chowane w kuferkach lub przysiówowych „siennikach” i „pończochach”, — pod wpływem załamania się dawnych zagranicznych „bożyszcz” walutowych wyszły obecnie na światło dzienne i powiększyły kapitały w polskich instytucjach oszczędnościowych. Stało się to z pożytkiem dla całego kraju jak i poszczególnych oszczędzających.

Otrzymała przez „pończochowych ciulaczy” lekcja na temat pożytku, płynącym z zaufania do waluty własnego kraju koszt. ich jednak niemal 10% uciulanych oszczędności. Dopiero tak duża strata przekonała tych cziuliaczy za morskiego złotego cielca, że bezpiecz-

niej i korzystniej jest składać swe oszczędności w polskich instytucjach finansowo-oszczędnościowych, dających ponadto pewien procent.

Sytuacja w rezultacie wyszła więc na pożytek idei oszczędnościowej. Instytucje oszczędnościowe znajdują się dziś w Polsce w fazie nowego szybkiego rozwoju. Zaufanie, jakim walutę naszą i aparaturę finansowo-bankową darzy dziś już całe bez wyjątku społeczeństwo, każe przypuszczać, że zamknięty bieżący rok kalendarzowy ogólną sumą wkładów oszczędnościowych wyższą, niż w latach poprzednich.

Telegramy

PARADA STALHELMOWCÓW.

Berlin. (Pat.) „Neue Montagsztg.” do nosi dziś w Nowej Rupinie (Brandenburgja) odbyła się wielka parada wojskowa stalhelmowców, w której udział brał również b. szef Reichswehry gen. Heye. Po przemarszu oddziałów stalhelmowskich gen. Heye odebrał przysięgę na regulamin stalhelmu od stu młodych rekrutów, wśród których znajdowało się 26 żołnierzy niedawno zwolnionych z szeregów Reichswehry.

ZAWIESZENIE PISM.

Bukareszt. (Pat.) Dekretem ministerstwa Spraw Wewnętrznych zawieszono zostały dwa pisma codzienne „Lupta” i „Ordinea” za prowadzenie kampanji zmierzającej do wywołania niepokoju w kraju i do podważania zaufania do rządu.

100 POŻARÓW WSKUTEK PODPALEŃ.

Hamburg. (Pat.) Z okęgów Hildesheim, Braunschweig i Hameln donoszą o 100 pożarach w ciągu 14 dni, wynikłych najprawdopodobniej wskutek podpażeń. W związku z tem aresztowano szereg osób.

WALDEMARAS JEDZIE DO AMERYKI.

Kowno (Pat.) „Lietuvos Zinios” donoszą, że Waldemarasz zamierza wyjechać na parę lat do Ameryki. Wyjazd ten byłby możliwy jedynie w razie zapadnięcia uniewinniającego wyroku na Waldemarasa w sprawie przywłaszczenia sobie kwoty 50.000 koron duńskich. Proces ten odbędzie się na początku roku przyszłego.

RZEKOMA CÓRKA CARA ZNOWU NA WIDOWNI.

po pobycie w zakładzie dla obłąkanych. Berlin. 28. 10. Anastazja Czajkowska rzekoma córka ostatniego cara, po której już znikł wszelki ślad, wypłynęła znów w Niemczech w zakładzie leczniczym Ilten w pobliżu Hannoveru.

Czajkowska przybyła tam z polecenia jakiegoś amerykańskiego lekarza w porozumieniu z generalnym konsulem niemieckim w Nowym Jorku, który wystawił jej paszport na nazwisko Anny Anderson.

Z papierów wynika, że Czajkowska była przez kilka miesięcy więziona w jednym z prywatnych domów w Ameryce, później zaś blisko pół roku w zakładzie dla obłąkanych pod Nowym Jorkiem.

Oświadcza ona w dalszym ciągu, że jest wielką księżną Anastazją Mikołajewną Romanow.

Kierownictwo zakładu w Ilten wyraża się o Czajkowskiej bardzo powściągliwie i stwierdza, że nerwy jej są bardzo wyczerpane.

Skróty

* **Lima (Pat.)** Pułkownik Sanchez Cerre obrany został prezydentem republik Peru, otrzymując większość zgórą 30.000 głosów.

* **Królewiec.** Ilość bezrobotnych w Królewcu wynosi 26.000 osób.

* **Królewiec.** Odbyły się wybory do wschodnio-pruskiej Izby Rolniczej w Królewcu. Wybory przyniosły zwycięstwo hitlerowców. Partja narodowo-socjalistyczna przeprowadziła 16 kandydatów, jakkolwiek przy poprzednich wyborach nie otrzymała ani jednego mandatu. Ogólny wynik jest następujący: Związek Ziemian — (Landwirtschaftsverband) 19 miejsc, hitlerowcy — 16 miejsc, warmijski związek chłopski 3 miejsca.

* **Londyn.** Ministerstwo Kolonij donosi o ogólnym uspokojeniu na Cyprze. Jedyne w mieście Kirenia doszło do zaburzeń: tłum zerwał z jednego z gmachów sztandar angielski i wywiesił na jego miejsce energię grecką. Do Kireni wysłano posiłki dzięki czemu władze opanowały sytuację. Pozatem w kilku okręgach wiejskich miały miejsce drobne rozruchy.

* **Paryż.** Briand wyjechał z Genewy wczoraj, po drodze jednak ma się zatrzymać, tak że jest rzeczą możliwą, że przybędzie do Paryża dopiero jutro.

* **Buenos Aires.** Prezydent Paragwaju podał się do dymisji na skutek niedawnych wypadków w Assomption, gdzie sytuacja polityczna jest bardzo napięta. Obowiązki prezydenta objął tymczasem wiceprezydent republiki. Rząd podał się do dymisji.

* **Funchal.** Sterowiec „Hr. Zeppelin” przeleciał nad Maderą.

* **Tours.** W chwili, gdy lotnik Detroyat startował doszło do katastrofy. Lotnik jest ranny, aparat zniszczony.

* **Paryż. (Pat.)** Według danych statystycznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w wyborach do rad kantonalnych, w porównaniu z poprzednim ich składem, zaszły jedynie niewielkie zmiany.

DEMONSTRACJE PODCZAS WYŚWIETLANIA FILMÓW.

Praga. (Pat.) W Hornim Benesowie doszło w czasie wystawienia czeskiego filmu do demonstracji ze strony hackenkreutzerów, przyczem niemiecka część publiczności opuściła kinomatograf. Miejscowość ta posiada ludność mieszaną czesko-niemiecką.

Po konferencji waszyngtońskiej Dużo radzili-nie zrobili

Waszyngton. (Pat.) Komunikat oficjalny, ogłoszony po zakończeniu rozmów Hoovera z Lavalem ma następującą treść:

Tradycyjna przyjaźń Stanów Zjednoczonych i Francji, nieistnienie jakichkolwiek spraw spornych pomiędzy naszymi dwoma rządami tradycja długotrwałej współpracy na rzecz pokoju świata, tradycja, której pakt Briand-Kellog dodał ostatnio nowego blasku, czynią możliwym i wskazanym zbadanie wszechstronne (sous tous les aspects) licznych problematów, w których oba rządy są zainteresowane.

Obowiązkiem mężów stanu jest nie zaniedbywać żadnego środka praktycznej współpracy dla wspólnego dobra. Zasada ta ma szczególnie doniosłe znaczenie w chwili, w której świat oczekuje wskazań, mogących ułatwić mu przetrwanie obecnej depresji, tak zębnej dla wielu krajów.

i finansowe. Szczere i serdeczne rozmowy pozwoliły nam zdać sobie sprawę w sposób jaknajbardziej szczegółowy z istoty rozważanych problematów. Nie zamierzaliśmy bynajmniej angażować naszych rządów, lecz raczej szukać na terenie faktów, dla każdego z obu krajów środków działania najbardziej skutecznego w jego własnym zakresie.

Jesteśmy wspólnie zdecydowani dążyć do tego, ażeby konferencja w sprawie ograniczenia i redukcji zbrojeń nie pominęła wielkiej sposobności, jaka się nadarza i aby potrafiła spełnić to co stanowi istotne zadanie w dziedzinie mocnej i trwałej organizacji pokoju.

Co do zobowiązań międzypaństwowych, uznajemy, iż przed wygaśnięciem rocznego moratorium Hoovera może być potrzebne zawarcie układu na okres depresji gospodarczej układu, co do warunków którego oba rządy czynią wszelkie zastrzeżenia. Inicjatywę tego poro-

Pierre Laval, premier Francuski.

Pełne zaufanie stosunku pomiędzy rządami są zasadniczym elementem szybkiego uzdrowienia, do którego winniśmy dążyć. Podjęliśmy przypadające nam w udziale zadanie w duchu całkowitej szczeroci. Postępy, jakie osiągnęliśmy, są realne. Zbadaliśmy całokształt położenia gospodarczego świata, międzynarodowe stosunki z niem związane problematy, dotyczące projektowanych obecnie konferencji w sprawie ograniczenia i redukcji zbrojeń, oddziaływanie depresji na sprawę spłaty długów międzypaństwowych, zagadnienie stabilizacji międzynarodowych stosunków wymiany oraz inne kwestje gospodarcze

Prezydent U. S. A. Hoover.

zumienia powinny podjąć mocarstwa europejskie, szczególnie w tej sprawie zainteresowane, w ramach układów, będących w mocy przed 1 lipca 1931 r.

Zaimowaliśmy się specjalnie głównymi środkami, dzięki którym nasze rządy mogłyby przystąpić do sprawy odbudowy równowagi gospodarczej i zaufania. Jesteśmy przede wszystkim przekonani o doniosłości utrzymania stałego kursu walut (stabilite monetaire) jako podstawowego elementu odbudowy normalnego życia gospodarczego w świecie, dla którego utrzymanie parytetu złota we Francji i Stanach Zjednoczonych stanowi czynnik pierwszorzędny. Będzie-

my w dalszym ciągu badali wszelkie metody, mogące doprowadzić do ustalenia kursu walut (stabilite changes).

Jakkolwiek krótki okres czasu, jakim rozporządzaliśmy nie pozwolił nam na sfornowanie określonych programów, to jednak mogliśmy stwierdzić, iż rozważaliśmy pod tym samym kątem widzenia istotę problematów gospodarczych i finansowych. Ta identyczność poglądów może ułatwić obu rządów prowadzenia skutecznej akcji.

JESZCZE SPRAWA PODPALENIA W KIELPINACH

Jak się dowiadujemy sprawą Ewertowskiego, podejrzanego o podpalenie zbrodnicze w Kielpinach zajął się Pan Prokurator Wojskowego Sądu Okręgowego a to z uwagi iż Ewertowski w czasie popełnienia zbrodni odbywał ćwiczenia wojskowe i prawdopodobnie stanie on przed Wojskowym Sądem doraźnym — pozostali będą odpowiadać przed Sądem cywilnym.

AKADEMJA NA CZĘŚĆ CHRYSZTUSA KRÓLA.

Brodnica. W niedzielę d. 25. bm. na sali Domu Katolickiego odbyła się przy wypełnionej po brzegi sali uroczysta Akademia pod protektorem ks. prob. Bielickiego. Słowa wstępne, które do głębi wzruszyły zebranych parafjan, wygłosił ks. dr. Pryba. Poczem emer. insp. szkolny p. Kozikowski w referacie przedstawił cele i zadania akcji katolickiej.

Piękne produkcje wokalnemuzyczne ork. urzędniczej pogłębiły i tak podniosły nastrój, panujący na akademii. Gromadny udział parafjan w uroczystości świadczy dobitnie, jak pożyteczną, budzącą wielkie zainteresowanie w społeczeństwie jest akcja katolicka.

W uroczystości brali udział przedstawiciele władz i urzędników z p. starostą Wimmerem na czele.

Deklaracja ministra Augusta Zalewskiego

Paryż. PAT. Szereg dzienników zamieszcza deklaracje ministra Zalewskiego w odpowiedzi na oświadczenie senatora Borah, udzielone onegdaj prasie amerykańskiej i przedstawicielom prasy francuskiej, którzy tarzyszyli premierowi Lavalowi.

Pisma podkreślają ustęp deklaracji p. ministra Zalewskiego, w którym oświadczył, że naród polski nie może wdawać się i nie wda się w dyskusję dotyczące rzekomych zmian swych granic.

ADAM KRECHOWIECKI.

SZARY WILK

100)

(Ciąg dalszy).

Stało się wedle królewskiego rozkazu. Jarosz, nie zwłócząc, wyjechał, wspólnie z Kochanem i licznym poczem zbrojnym. Kochan wyjeżdżał wprawdzie niezbyt ochoczo, ale woli królewskiej oprzeć się nie mógł. Czuł on się zresztą zawsze w niełasce, pomimo, iż sprawa Baryczki dawno zapomniana została. Od owego czasu jednak nie mógł odzyskać utraconego przy boku królewskim miejsca. Od kiedy zaś Jadwiga zamieszkała na zamku, usługi jego stały się zbyt cenne, a stanowisko mizerne... Nowa pani nie lubiła tego dworzanina, o którym mówiono, iż ułatwiał miłości królowi.

Pojechał tedy, a pocieszał się myślą, iż może spełnieniem trudnego poselstwa dawne łaski odzyskać potrafi.

W Odsieczy niespodziewano się takich gości, więc przyjęto ich z tem większą radością. Okazana łaska królewska, a zwłaszcza posiłki zbrojne i wieść, jako król wojewodę Maćka stanowczo zgnieść postanowił, wywołały w całej gromadzie Nałęczów otuchę i wesele.

— Bóg się zlitował nademną! — wołał pan Benjamin, — iż przed śmiercią pozwolił mi ujrzeć pohabienie tego okrutnego zbrodniarza.

Ta zaś pomoc królewska w sam czas przyszła, ile że Nałęcz, widząc wzmożone w ostatnich dniach usiłowania kompanów Maćkowych, izby przeciw królowi umyślnie sposobić, wybierali się z nowymi skargami do Krakowa, na których poparcie chcieli przytoczyć owe spiski przez Sędziwoja i Skorę knowane,

a przytem fakt nowy i ważny. Mieli teraz dawno upragniony dowód, jako w zamku koźmińskim żyje i w uwięzieniu trzymana jest córka Wincza z Szamotuł...

Owej nocy, kiedy to pan Maćko w zamczysku z kompanami swymi uctował, i kiedy Janko Zaremba starego Węgra i córkę jego wolnością obdarzył, w Odsieczy wygładano z upragnieniem spełnienia obietnic królewskich. Nie doszła tu była jeszcze wieść o odebraniu wielkorządnictwa Maćkowi, wiedziano zaś, że wrócił, i spodziewano się nowych ucisków.

Noc to była bardzo burzliwa. Wicher gałęzie drzew łamał z łoskotem, a jęczał tak boleśnie, jakby wszystkie rozpaczę ze świata zebrał i w jednym jęku chciał wyrazić. Chwilami deszcz zrywał się ulewny, spadał nawałą i ustawał, a wyplakane chmury wiatr miotł po niebie, jak dym...

Stary Węgier z córką, wypuszczeni za bramy, nie wiedzieli, dokąd iść w noc taką... Pod mur się skryli, w zarośla, i postanowili czekać, aż się dzień zrobi.

Siedzieli tak długo; na niebie brzask już był ranny, gdy bramy się znów otwały i pacholki wyszli, dźwigając ciężar jakiś. Zdała nie można było dojrzeć, co nieśli...

— Szkoda — mówił jeden — młody był i piękny, a dobry; ciepły jest jeszcze... może w nim życie tli!...

— Ho! ho! — odparł drugi, — wojewoda rękę ma dobrą... nie chybi. Gdy się zamierzy, to już pewny trup...

Odeszli i w zarośla rzucili zwłoki, poczem wrócili do zamku.

Cisza zaległa. Węgier z córką, skuleni pod murem, drżeli ze strachu, by ich nie znaleziono i nie schwytano napowrót. Deszcz ustał, — a dzień robił

się biały. Wyszli tedy z kryjówki i pędem skoczyli w las.

Nagle przystanęli. Wśród ciszy usłyszeli jęk... Przy samej niemal drodze, wśród zarośli, leżał rycerz Janko, zbroczony krwią, bład, jak trup, nieruchomy...

Dziewka z krzykiem rzuciła się ku niemu, przyklekła i ramionami objęła.

— Zbawco mój! — mówiła szeptem, — któż ci życie wziął i za co, jasny sokoł?... —

Stary chciał oderwać córkę od trupa, ale na próżno.

— Nie opuszczę go! — wołała ona, — nie opuszczę... on żyje!

I usta do ust jego zbliżała, jakby go własnym ożywić chciała technieniem; głowę mu podniosła, na ramieniu swem wsparła i wpatrywała się w niego, szukając śladów życia na obumarłej twarzy... Czasem zdawała się ona ożywiać... poruszały się usta, wydając jęk cichy, otwierały się powieki, ale wnet zawierały znowu, i ranny zapadał napowrót w omdlenie.

Tegoż dnia wieczorem, dworzanie pana Benjamin sprowadzili do Odsieczy Węgra i córkę jego, wspólnie z nową ofiarą złości Maćkowej, rannym Jankiem rycerzem. Wysłani pod zamek koźmiński na zwiady, znaleźli ich wśród lasu, bezradnych, i z sobą zabrali.

Janko chorował długo. Rana była ciężka, ale młodość odniosła zwycięstwo, i gdy pan Maćko ze swej mściwej do Krakowa i Zegania wyprawy powrócić miał, Zaremba był już na nogach, gotów stanąć do walki ze swym mordercą.

(Ciąg dalszy nastąpi).

ODRZUCENIE PROTESTÓW.

Warszawa. (Pat.) Sąd Najwyższy rozpatrywał dziś protest przeciwko wynikom wyborów do Senatu w województwie Pomorskim oraz protest przeciwko wynikom wyborów do Sejmu w okręgu Nr. 2 (Lida, Oszmiana, Wołożyn, Wilejka). W wyniku rozprawy oba protesty Sąd oddalił.

Golub

ESPERANTO.

Już przed wojną światową istniało tu grono esperantystów. Niestety wskutek wojny ruch esperancki prawie że zupełnie tu w naszym miasteczku zamarł. Wzbudziły go z letargu tego wiadomości ogłoszone przez prasę o rozwoju tego lekkiego, a tak pożytecznego i potężnego języka żywego na kuli ziemskiej.

Co wtorek o godz. 8 wieczorem na salce p. Trzcinińskiej (Hotel Centralny) w Golubiu odbywają się regularnie lekcje tego języka światowego. Zgłoszenia na rozpocząć się mający w listopadzie br. nowy kurs zimowy dla początkujących przyjmuje się każdego czasu. Pożądaniem by było, aby szersze warstwy naszego społeczeństwa udział w tych lekcjach wzięły — a przede wszystkim młodzież.

NIECH CI POWIE WŁASNE SUMIENIE.

Jeśli Tobie powodzi się stosunkowo dobrze pod względem materialnym, jeśli odżywasz się normalnie i masz dach nad głową — nie wolno Ci zapominać o tych, którzy nie z własnej winy pozbawieni są pracy zarobkowej w dzisiejszej dobie ciężkiego przesilenia gospodarczego. Musisz podporządkować się nakazowi chwili i w miarę sił swych i możliwości przyczynić się do złagodzenia klęski bezrobocia. Jeśli dotychczas tego nie uczyniłeś, nie zasługujesz na miano człowieka, którego obowiązkiem jest nakarmić głodnego bliźniego. Zastanów się głębiej nad kwestją bezrobocia z punktu widzenia obywatelskiego i zapytaj własnego sumienia, czyś spełnił swój obowiązek w stosunku do bezrobotnych współpracowników?

Składajcie swe oszczędności
w Komunalnej
Kasie Oszczędności
pow. wąbrzeskiego.

ZAPOWIEDŹ ZIMY.

Złota jesień, którą niewątpliwie zaliczamy do najpiękniejszych pór roku, jakoś niebardzo występuje w swojej szacie. Zdarzają się wprawdzie dni słoneczne, są jednak przytem tak zimne, że każdy zamiast użyć jeszcze ostatnich promieni gasnącego słońca, chętnie przesiaduje w mieszkaniu, rozkoszując swe oko pięknym jesiennym krajobrazu co najwyżej przez szybę. Mało przeżyliśmy pięknych dni, gdzie srebrne nici babiego lata unoszą się zwolna w migoczącym słońcu, hacząc się, jakby przędza jedwabiu o wystającą trawę i drzewa.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wąbrzeźno, dnia 28 październ. 1931 r.

Wszystkim naszym Czytelnikom, mającym za patrona SZYMONA i JUDY wzgl. TADEUSZA, życzymy wszelkiej pomyślności a przede wszystkim zdrowia.

Redakcja „Głosu”.

— Egzamin w zawodzie siodlarsko-tapicerskim. W poniedziałek 26 bm. odbył się egzamin czeladniczy w zawodzie

GDY LAŁA SIĘ KREW I GRZMIAŁY ARMATY.

Szpieg Wilhelma II.

SENSACYJNA POWIEŚĆ NA ŁAMACH „GŁOSU”.

Każdy z Czytelników pamięta jeszcze grozę ostatniej wojny światowej, podczas której lała się krew braci naszych, krew niewinnych.

Świat cały pogrążony był w ciężkiej żałobie za miliony poległych, za zniszczone olbrzymie połacie ziem, wyniszczone miasta, rozstrzelanych bez słuszności swoich najbliższych.

Ostatnią wojnę światową, która jest bezpośrednim powodem obecnego kryzysu — jak wiadomo — wywołali Niemcy, którzy chcieli w swej pysze świat cały zawojować.

Napoleon — bóg wojny powiedział gdy był na wygnaniu — „największym moim błędem było to, że nie zniszczyłem Niemców”.

I słowa Napoleona stanęły przed oczyma wszystkich, kiedy wybuchła największa pożoga — wojna światowa.

Niemcy, wydoskonaleni w technice wojennej, zniszczyli wschodnią część Francji, całą Belgię i byli niedaleko stolicy Francji — Paryża.

Wojenną technikę niemiecką wciąż udoskonalano, coraz to nowsze działa, samoloty i tanki przychodziły na front.

Doskonale zorganizowana sieć szpiegowska słygnęła w całym świecie, budząc wszędzie obawę.

Na tle pracy szpiegowskiej osnuta jest właśnie powieść

SZPIEG WILHELMA II.

Sensacyjną tę powieść rozpoczniemy drukować na łamach naszego pisma w połowie listopada br.

Kto chce tę powieść mieć w całości winien zapisać dziś jeszcze „Głos” na miesiąc listopad.

ODEZWA!

Niżej podpisany Komitet wystosował przed 14 dniami przez miejscową prasę do całego społeczeństwa w tutejszej parafii gorącą prośbę o składanie najhojniejszych ofiar. W międzyczasie przygotował Komitet wszelkie prace wstępne organizacyjne i zwraca się ponownie do całego społeczeństwa tutejszej parafii z gorącą prośbą o czynne i wydatne poparcie starań i zabiegów Komitetu.

Dla ujednoczenia całej akcji, wydał Komitet Wojewódzki niektóre wytyczne mianowicie co do stawek dobrowolnego opodatkowania się. Ponieważ z mieszkańcami miasta toczą się pod tym względem bezpośrednie pertraktacje, natomiast do ludności mieszkającej na wsi trudniej nieraz dotrzeć, podajemy

na ogólne życzenie podczas ostatniego posiedzenia Komitetu wytyczne dobrowolnych składek dla rolnictwa. Należy przytem rozróżniać trzy kategorie ziem, oczywiście uprawnej roli. Rozróżnia się ziemię dobrą, średnią i słabą. Z jednej morgi roli uprawnej słabej wynosić ma opodatkowanie miesięczne 4 gr. od morgi tj. 24 gr. na okres akcji pomocy bezrobotnymz morgi średniej po 7 gr. miesięcznie czyli 42 gr. na okres rola dobra płaci z morgi po 10 gr. miesięcznie tj. 60 gr. na cały okres. Ofiary przewyższające te normy wytyczne będą także chętnie i mile przyjęte.

Komitet Parafjalny pomocy bezrobotnym w Wąbrzeźnie.

Szwarcz, burmistrz przewodniczący
Ks. Zakryś prob. zast. przewodniczącego

CZY JESTEŚ JUŻ

CZŁONKIEM L. O. P. P.?

siodlarsko - tapicerskim. Egzaminowi przewodniczył przew. kom. egz. na Woj. Pomorskie p. Antoni Hejka z Lubawy a p. St. Chojnicki z Kowalewa z ramienia mistrzów i p. Józef Biały z Wąbrzeźna z ramienia czeladników. Egzamin czeladniczy z wynikiem dostatecznym złożyli uczniowie mistrza siodlarskiego p. Kopczyńskiego — Jan Raczkowski i Franciszek Pietruszyński z Wąbrzeźna. Winszujemy.

— Sekcja Teatralna T. C. L. Dziś, w środę o godzinie 7-mej w lokalu T. C. L. zebranie „środowe” oraz próby sztuki „Wicek i Wacek”. Panie i panowie interesujący się sztuką teatralną proszeni są o przybycie na powyższe zebranie.

— Z Tow. Cyklistów „Pogoń”. Na ostatnim zebraniu Tow. Cyklistów „Pogoń” które odbyło się pod przewodnictwem prezesa p. Dudziaka wybrano na nowego skarbnika p. Kwaśnego, oraz uchwalono urządzić zabawę w dniu 21 listopada br. Również uchwalono powołać do życia oddział mandolinistów.

W dniu 31 października zapoczątkuj swoje oszczędności

w Kom. Kasie Oszczędności
pow. wąbrzeskiego.

Pierwsze zebranie wyżej wspomnianego oddziału odbędzie się dziś w środę 28. bm. w lokalu p. Hoffmana o godz. 8-mej wieczorem. (—)

— Publiczne posiedzenie Rady Miejskiej zwołane zostało na sobotę 31. bm. o godz. 6-tej wieczorem. (—)

— Za opilstwo i awantury przytrzymany został w areszcie Jan Błażejewski ze Zaskoczka.

— Śnieg spadł dziś rano. Śnieg nie stopniał, gdyż mróz od dwu dni sprzyjał ku temu bardzo.

— Ochotnicza Straż Pożarna Wąbrzeźna. Zebranie miesięczne odbędzie się we wtorek dnia 3. 11 br. o godz. 7,30 wiecz. w Strażnicy. Obecność wszystkich członków pożądana. Zarząd.

× Termin wymiany banknotów. Bank Polski ustalił termin, do którego będą przyjmowane do wymiany papierowe banknoty 5-cio złotych, wycofane z obiegu. Termin zmiany banknotów upływa 30-go czerwca 1932 roku.

— Z odpustu. Doroczny odpust św. apostołów Szymona i Judy, patronów naszej parafii odbył się w dniu dzisiejszym (środa) przy licznie zebranych wiernych. Przybyli nawet pątnicy z dalszych okolic. We wtorek, jako wigilję święta odbyły się uroczyste niespory z kazaniem; kościół okazał się poprostu za szczupły dla pomieszczenia tak wielkiej ilości parafjan.

W sam dzień uroczystości frekwencja na wszystkich nabożeństwach — nadzwyczaj wielka. Nabożeństwo odprawił ks. Lewandowski w asyście ks. Gdańca i ks. Wielewskiego.

Z powiatu

— Ryńsk. (Zebranie Komitetu Parafjalnego Pomocy Bezrobotnym). W dniu 25. bm. odbyło się pod przewodnictwem

Dbaj o przyszłość swoją i dzieci!
Załóż książeczkę oszczędnościową!

Komunalna
Kasa Oszczędności
pow. wąbrzeskiego

wójta p. Kasyny zebranie Komitetu Parafjalnego Niesienia Pomocy Bezrobotnym. Na zebraniu poruszano sprawy bezrobocia oraz zbieranie datków. Soltys gminy Ludowice zebrał zł. 1970 oraz większą ilość w żywności. Jedynie gminy: Ryńsk, Trzciano i Przydwórz nie przyczyniły dla bezrobotnych, zwłaszcza soltysi wyżej wymienionych gmin nic w tej sprawie nie robią.

— Kurkocin. (Kradzież). Onegdaj w nocy zakradli się przez otwarte okno do mieszkania p. Gumińskiego i skradli wędliny, bieliznę — łącznej wartości 100 złotych.

— Dębowałaka. (Zebranie Kasy Stefczyka). Na zebraniu Kasy Stefczyka, które odbyło się w dniu 25 bm. wybrano na kasjera p. Niepsuia za — p. Różyckiego.

— Łobdowo. (Zebranie Powst. i Wojaków). Ubiegłej niedzieli 25 bm. odbyło się zebranie Koła Powstańców i Wojaków, na którym prezes powiatowy Powst. i Wojaków, p. Czerwiński omówił bardzo szeroko sprawy organizacyjne.

Praca w Kole Powst. i Wojaków z Łobdowie ożywia się na nowo — dlatego zapisało się kilkanaście nowych członków. (—)

— Węgorzyn. (Z życia Powst. i Wojaków). Ubiegłej niedzieli 25 bm. odbyło się w naszej placówce przedwstępne strzelanie członków o odznakę strzelecką III klasy. Wszyscy członkowie strzelali z bardzo dobrym wynikiem.

Po strzelaniu odbyło się zebranie Placówki w lokalu r. Grzeszewskiego.

Referat o pracy Placówek Zw. Powstańców i Wojaków i o celu tychże wygłosił sekretarz powiatowy p. Dudziak z Wąbrzeźna, który również przedstawił szczegółowo nowy statut Związku.

Wszyscy zebrani przyjęli statut jednomyślnie wyrażając chęć i zgodę we współpracy z władzami. Placówka w Węgorzynie wzrosła o kilka nowych członków, nawet z powiatu toruńskiego (np. Dźwierzno). Dodać należy, że Placówka Węgorzyn jest jedną z najruchliwszych Placówek w powiecie.

KRONIKA SPORTOWA.

KRAKÓW ZWYCIĘŻA WARSZAWĘ 3:1.

Na boisku Polonii w Warszawie odbył się 5-ty z rzędu mecz międzymiastowy Kraków-Warszawa o puchar „Komispolu”. Zawody zakończyły się zasłużonym zwycięstwem Krakowa 3:1 (0:1).

ŁÓDŹ BIJE ŚLĄSK 1:0 (0:0).

Łódź. PAT. Międzymiastowy mecz piłkarski Łódź-Śląsk o puchar „Ekspressu” zakończył się spodziewanym zwycięstwem Łodzi, reprezentowanej przez Ł. K. S.

WALKI O WEJŚCIE DO LIGI.

Częstochowa. PAT. W niedzielę odbył się w Częstochowie decydujący mecz o mistrzostwo Polski zachodniej i wejście do Ligi pomiędzy Śląskiem Naprzodem a ŁTSG. Zwyciężył Naprzód w stosunku 4:2 (3:1).

Siedlce. PAT. Rewanżowy mecz o wejście do Ligi rozegrany w Siedlcach pomiędzy 82 p. p. z Brześcia a miejscowym 22 p. p. przyniósł zwycięstwo 22 p. p. w stosunku 3:1 (2:0).

W najbliższą niedzielę odbędzie się pierwszy mecz finałowy pomiędzy Naprzodem a 22pp. Prawdopodobnie do Ligi wejdzie Naprzód Śląski.

Komun. Kasa Oszczędności
pow. wąbrzeskiego

jest instytucją pupilarną i
gwarantuje wszelkie tajemne.

Z okolicy

× **Lembarg.** Dnia 24 bm. o godzinie 7,30 spalił się stóg z słomą w ilości około trzydziści fur, na szkodę dzierżawcy plebani Hejki Jana w Lembargu ogólnej wartości 1500 zł. Sprawcą podpaleń z Lembarga, który przyznał się że nia jest 7 letni chłopiec Stawierski Wikruczył zapalną w słomę i podpalił. Poszkodowany ubezpieczony nie był.

× **Janówko.** (Co było przyczyną nagłej śmierci śp. Stempskiej? Jak już w nr. 123 donosiliśmy zmarła nagle dnia 13 bm. Pelagia Stempka a przyczyną jej śmierci — wedle krążących pogłosek — miało być spożycie jakiejś pigułki. Onegdaj odbyła się sekcja zwłok śp. Stempskiej, gdyż Pan Prokurator wszczął dochodzenia w celu uctalenia faktycznej przyczyny śmierci. Puszczona pogłoska jakoby Stempka zmarła wskutek spożycia pigułki przyniesionej przez p. Pelagę Bieńkowską ma być nieprawdziwą gdyż pigułka ta nie była na spędzenie płodu lecz na ból głowy wzgl. zaziębienie.

× **Wrocki.** (Z życia BBWR.) Dnia 18. 10. 1931 r. o godz. 16-tej odbyło się w lokalu szkolnym we Wrockach zebranie BBWR.

Zebranie zajął prezes miejscowego koła p. Gliszczyński Leon, kierownik szkoły we Wrockach, który wskazał na konieczność organizowania się obywateli celem wytworzenia jednolitej siły w społeczeństwie, idącej z pomocą rządowi. Przemówienie zakończył prezes słowami: „Pracujmy dla Ojczyzny”.

Po przemówieniu prezesa przystąpiono do przeprowadzenia wyborów

31 października br.

„Dniem Oszczędności”

sekretarza koła i referenta oświatowego. Sekretarzem koła wybrano nauczyciela miejscowej szkoły p. Łęgowskiego Ignacego — referentem oświatowym p. Kujawę Józefa, kierownika szkoły w Cieszynach.

W dalszym ciągu zebrania wygłosił obwodowy referent p. Schmidt Jan nauczyciel z Nieżywiecia referat na temat: „Cele i zadania BBWR. Referent wskazał w swym referacie, że organizowanie życia społecznego winno odbywać się na drodze gromadnego wysiłku wszystkich obywateli, których obowiązkiem byłoby należyte ustosunkowanie się do Państwa i do tych, którzy tem Państwem rządzą.

Po wygłoszeniu referatu zabrał głos p. Kujawa, który podkreślił, że do koła BBWR. należy przyjmować tylko takich członków, którzy odznaczają się dobrym charakterem i szczerą chęcią współpracy z rządem. Kolejno przemówił p. Boczar Bronisław nauczyciel z Plachot — wskazując, że jeżeli chodzi o dobro i całość Państwa wówczas wszystkie siły bez względu na przynależność partyjną winny złączyć się w jedną całość i udzielić każdej pomocy Państwu.

Zebranie zakończył prezes koła — wyrażając swe zadowolenie z powodu pomyślnego rozwijania się koła i stale zwiększającej się liczby członków.

Z dnia

BIEDAŁKI.

Jeden z korespondentów pism zagranicznych opisywał nie tak dawno temu, że w głębi Kosji śpiewano jeszcze „Boże caria chranij”, znoszone modły za cara i jego rodzinę, mimo iż bolszewicy rządzą już kilkanaście lat.

Wiadomość ta przypominała mi się, gdy zauważyłem wczoraj taki wypadek:

Do jednego z tutejszych banków przyszedł z Nieżywiecia człowiek, przygarbiony starością — i zażądał od banków wypłacenia procentu.

Miał na książeczce 4.000 ale marek. Bieda mu dokuczyła, więc przybył do miasta i chciał z banku wziąć chociaż procenta by jakotako biedę opędzić.

Marzenia biednego człowieka rozwiązały się jak sen, skoro dowiedział się że z pieniędzy tych już nic nie będzie.

Mój panie — rzekł — przecież w domu mam jeszcze 40.000 marek z przed wojny — i te za to nic nie będzie?

Skoro odpowiedziano że „nie” — biedny chłop rozplakał się jak dziecko.

Biedak, nie wiedział o tem, że przedwojenna marka niemiecka niema wartości.

Nie czytał gazet, nikt mu nie powiedział. Swoją lekkomyślność dziś oplakuje.

Pieniądze, dziś bezwartościowe — mogły wówczas przynieść wielki pożytek. Ale człowiek ten musiał być skryty, skoro nie zwierzył się nikomu z posiadanych pieniędzy, nie pytał nikogo o sprawy najwięcej go obchodzące.

Sam sobie winien — żałować teraz zapóźno. Ze swej strony mogę go tylko pożalować i powiedzieć „biedaku!” Gdybyś czytał przynajmniej gazety nie poniósłbyś żadnej straty nie płakałbyś na stare lata”.

Na marginesie tego zdarzenia muszę dodać, że jest jeszcze wielu takich, co zamiast do banku zanieść pieniądze chowają je w domu, często — kroć jako żer dla szczurów i myszy.

Ale i ci jeszcze pożałujcie... biedaki!

RUCH TOWARZYSTW.

— **Bacność Lutnia.** Dziś wieczorem o godz. 8-mej odbędzie się lekcja śpiewu w lokalu zwykłym.

GIĘŁDA ZBOŻOWA

Warunek: handel hurt, parytet Poznań, ładunek wag., dostawa bieżąca za 100 kg. w zł. Poznań, dnia 27 10. 1931 r.

żyto	22,25—22,50
Pszenica	22,25—22,75
Jęczmień targowy	21,25—22,25
Jęczmień browarowy	25,50—26,50
Owies nowy	21,25—22,25
Mąka żytnia 65%	33,50—34,50
Mąka żytnia 70%	0,00—00,00
Mąka pszenna 65%	33,50—35,50
Ospa żytnia	14,50—15,25
Ospa pszenna	13,00—14,00
Rzepak	30,00—31,00
Groch Wiktorja	21,—26,—
Groch polny	—,—
Gorczyca	—,—
Ziemniaki ładalne	—2,50—2,80
Peluszka	—,—
Ziemniaki fabryczne	—,—
Sioma żytnia prasowana	3,75—4,—
Łubin niebieski	—,—
Łubin żółty	—,—
Koniczyna biała	—,—
Koniczyna szwedzka	—,—
Koniczyna żółta odtłuszczona	—,—
Koniczyna żółta w łuskach	—,—
Przełot	—,—
Łkarnatka	—,—

(Koniec części redakcyjnej).

Drukami i nakładem Zakł. Graf. Bolesława Szczuki. — Redaktor odpowiedzialny Alfons Szczuka, Wąbrzeźno, Mickiewicza 1.

Tylko w opakowaniu oryginalnem zaopatrzone numerem i ceną

KAWA NACHTIGAL GDANSK

Kilka tysięcy funtów kawy Nachtigal pali, higienicznie zapakuje i sprzedaje się dziennie. Najwyższe odznaczenie. Nachtigal kawa od roku 1897 zawsze dobra.

- Nachtigal kawa domowa**
- nr. 12 po 125 gr. = zł. 0,55
 - nr. 16 „ 125 „ = „ 0,75
 - nr. 20 „ 125 „ = „ 0,90
 - nr. 22 „ 125 „ = „ 1,—
 - nr. 24 „ 125 „ = „ 1,10
- Nachtigal kawa nadzwyczajna**
- nr. 28 po 125 gr. = zł. 1,30
 - nr. 32 „ 125 „ = „ 1,45
- Nachtigal kawa szlachetna**
- nr. 36 po 125 gr. = zł. 1,60
 - nr. 40 „ 125 „ = „ 1,80
 - nr. 44 „ 125 „ = „ 2,00

poleca:
EMIL PLOETZ
Skład Kolonialny — Książki

Ogłoszenie.

Rada Nadzorcza Doksztalającej Szkoły Zawodowej w Wąbrzeźnie, podaje niniejszem do wiadomości, że w myśl zarządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 4. 2. 1931 r. Nr. 637/31. z dniem 1 października br. odbywać się będą obowiązkowe godziny lekcji P. W. i W. F. w tut. szkole doksztalającej w każdy czwartek od godziny 17-tej do 19-tej.

Rada nadzorcza:

Schwarz burmistrz, przewodniczący R. N. Pellowski kierownik.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W piątek, dnia 30. 10. 31. o godz. 12,00 sprzedawac będę w drodze egzekucji w Sierakowie u p. Wł. Piórkowskiego najwięcej dającym za gotówkę wał żelazny, kuźnię połową, śrubstak, warsztat stolarski, wiertarkę, dryl, kuź do wody, 2 sanie, dubeltówkę, wialnię, rower męski, 3 maciory, 16 prosiaków, krowę, 2 jałówki, cielaka, żrebaka, knura, powózkę i wóz roboczy. Rogowski, kom. sąd. w Kowalewie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W sobotę, dnia 31. 10. 31. o godz. 10,00 sprzedawac będę w drodze egzekucji w Kiełpach u p. Fr. Chlebowskiego najwięcej dającym za gotówkę młockarnię do maneżu i grabie konne. Rogowski, kom. sąd. w Kowalewie.

Zgubiono książeczkę od samochodu Chevrolet PM 53232 Znalazcę uprasza o zwrot za wynagrodzeniem firma E. Goetz Marsz. J. Piłsudskiego 63 Pożyczę 2000 zł. za wyrobienie stałej posady. Zgłosz. w adm. „Głosu Wąbrzeskiego”

Drzewka owocowe w wielkim wyborze P O L E C A Powiatowa Szkołka drzewek w Okoninie powiat Grudziądzki (Pomorze) Cenniki na żądanie bezpłatnie.

Skład i mieszkanie do wynajęcia. Informacji udziela DROGERJA POD „ANIOŁEM”

SPRZEDAM natychmiast tanio używane wiertarkę (Bormaschine) stołową silnej konstrukcji, stosowną dla kowali, maszynę szewską ramionową, maszynę szewską słupkową oraz zupełnie nową maszynę krawiecką. Jan Kozłowski, Kowalewo-Pom. Toruńska 20.

Już

ukazały się w Agenturach loteryjnych, Bankach Ludowych, w kioskach „Ruchu” i w tysiącach innych miejsc sprzedaży

losy 3 złotych

Wielkiej Loterii na Pomnik Wdzięczności Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu.

Kilkanaście tysięcy wygranych wartości 90.000,— złotych.

CIĄNIENIE ODBĘDZIE SIĘ 10 GRUDNIA 1931 R. Do nabycia w Ekspedycji „Głosu Wąbrzeskiego”

PIERWSZE NAJNOWOCZESNIEJSZE KINO DŹWIĘKOWE

„SŁOŃCE”
HOTEL POD BIAŁYM ORŁEM

Dziś w środę, d. 28 bm. 3 seanse o g. 4, 615 i 845 i w czwartek, d. 29 bm. o g. 815 w.

Film nad filmy pod tytułem

„LOTNIK”

100 proc. dźwiękowiec reżyserji słynnego FRANKA twórcy niezapomnianej „Łodzi podwodnej”. Udział biorą ulubienicy ekranu: jako sierżant JACK HOLT — jako major ALLAN ROSGOE jako pilot ARALD GOODWIN — niezliczone rzesze tubylców, lotników i wojska.